

INSO

19387

1st. Edition

2015

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۹۳۸۷

چاپ اول

۱۳۹۴

بتن-تخمین سریع مقاومت در برابر
جداشده‌گی ذرات بتن خودتراکم با استفاده
از آزمون نفوذ - روش آزمون

**Concrete- Rapid Assessment of Static
Segregation Resistance of Self
Consolidating Concrete Using Penetration
Test- Test Metod**

ICS: 91.100.30

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازهٔ شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یک‌جا، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«بتن- تخمین سریع مقاومت در برابر جداشده‌ی ذرات بتن خودتراکم با استفاده از آزمون نفوذ - روش آزمون»

سمت و / یا نمایندگی

عضو هیأت علمی دانشگاه گلستان

رئیس:

رقیمی، مصطفی

(دکترای زمین شناسی)

دبیر:

کارشناس مسئول صنایع برق، مکانیک و
ساختمان اداره کل استاندارد گلستان

جعفری ایوری، سیدعلی
(کارشناس مهندسی عمران)

سمت و / یا نمایندگی

مدیر کل دفتر آموزش و پژوهش
شرکت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

اسماعیلی طاهری، محسن
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

مدیر کنترل کیفیت شرکت پی بتن

اسماعیلی آتشگاه، سیدمحمد
(کارشناس مهندسی عمران)

کارشناس مصالح ساختمانی اداره کل
استاندارد گلستان

باقری ثانی، مهدی
(کارشناس مهندسی عمران)

مدیر کنترل کیفیت شرکت رزنار

بزرگی، سیدسمیرا
(کارشناس ارشد مدیریت)

کارشناس مسئول پژوهش
شرکت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

زمانی فر، الهام
(دکترای شیمی معدنی)

رئیس اداره استانداردسازی، آموزش و ترویج
استاندارد اداره کل استاندارد گلستان

عالیشاهی، حمیدرضا
(کارشناس فیزیک)

کارشناس اداره کل نظارت بر اجرای
استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران

عباسی رزگله، محمدحسین
(کارشناس مهندسی مواد)

معاون ارزیابی انطباق اداره کل استاندارد گلستان	فرمانی، محمود (کارشناس ارشد مدیریت)
مدیر عامل شرکت فرآیندهای تولیدی جهان نما	قلیچ‌لی، منصور (کارشناس ارشد مهندسی شیمی)
کارشناس اداره کل نظارت بر اجرای استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران	مجتبیوی، سیدعلیرضا (کارشناس مهندسی مواد)
مدیر عامل شرکت سوله استرآباد	موسوی خورشیدی، سیدعلی (کارشناس مهندسی عمران)
مدیرکنترل کیفیت شرکت شایپارس بتن	مصطفویونژاد، سودابه (کارشناس مهندسی عمران)
عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد آزادشهر	میرزایی، علیرضا (کارشناس ارشد مهندسی عمران)
مدیرکل استاندارد گلستان	نوروزی، رضا (کارشناس ارشد مهندسی شیمی)
معاون شرکت مصالح ساختمانی گرگان زمین	یزدی، محسن (کارشناس مهندسی مواد)

فهرست مندرجات

صفحه	فهرست
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۴ روش انجام آزمون
۴	۵ وسائل
۵	۶ نمونه و آزمونه‌ها
۵	۷ شرح آزمون
۷	۸ بیان نتایج
۷	۹ دقت و اریبی
۸	۱۰ پیوست الف

پیش‌گفتار

استاندارد «بتن- تخمین سریع مقاومت در برابر جداشده‌گی ذرات بتن خودتراکم با استفاده از آزمون نفوذ - روش آزمون» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و در ۵۹۸ اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی ساختمان و مصالح و فراورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۹ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ASTM C1712:2009, Standard Test Method for Rapid Assessment of Static Segregation Resistance of Self Consolidating Concrete Using Penetration Test

«تخمین سریع مقاومت در برابر جداشده‌ی ذرات بتن خودتراکم با استفاده از آزمون نفوذ - روش آزمون»

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد تخمین سریع مقاومت بتن خودتراکم (SCC)^۱ با وزن نرمال دربرابر جداشده‌ی است. این روش آزمون مستقیماً مقاومت در برابر جداشده‌ی را اندازه‌گیری نمی‌کند اما تخمینی از احتمال رخداد جداشده‌ی را بیان می‌کند.

۱-۲ ابزار و دستورالعمل آزمون بر پایه آزمون‌هایی روی مخلوط SCC حاوی سنگدانه‌های درشت‌دانه با سطح اشباع خشک (SSD) دارای چگالی‌های نسبی (۲۶۷ تا ۲۷۹) و حداقل اندازه اسمی ۹,۵ میلی‌متر تا ۲۵ میلی‌متر توسعه یافته است.

برای مخلوط‌های SCC خارج از این محدوده‌ها، در آزمون پیشنهادی شود که همبستگی بین عمق نفوذ و جداشده‌ی اندازه‌گیری شده طبق روش آزمون بند ۶-۲ ایجاد کرد. این روش آزمون نباید برای تعیین مقاومت جداشده‌ی بتن‌های خود تراکم دارای مصالح سبک یا سنگین بدون اینکه قبل از آزمون همبستگی‌ای ایجاد شده، استفاده شود.

۱-۳ این روش آزمون برای تخمین سریع مقاومت بتن خودتراکم در برابر جداشده‌ی کاربرد دارد.

۱-۴ این روش برای تخمین سریع مقاومت بتن خودتراکم در برابر جداشده‌ی حین تهیه مخلوط بتن در آزمایشگاه، همچنین پیش از بتن‌ریزی در کارگاه به کار برد می‌شود. روش استاندارد بند ۶-۲ برای تخمین جداشده‌ی مخلوط SCC به اندازه کافی سریع نیست و شاخص پایداری بصری (این شاخص اطلاعاتی می‌باشد) که طبق فرآیند بیان شده در پیوست الف-۱ استاندارد بند ۷-۲ تعیین می‌شود، بسیار وابسته به تجربه کاربر بوده و کیفی می‌باشد.

۱-۵ پیوست الف این استاندارد معیاری اطلاعاتی فراهم می‌کند که می‌تواند برای نشان‌دادن درجه مقاومت بتن خودتراکم در برابر جداشده‌ی به کار برد شود.

هشدار-۱- این استاندارد تمام موارد اینمی مربوط به کاربرد این روش را بیان نمی‌کند. بنابر این وظیفه کاربر این استاندارد است که موارد اینمی و اصول بهداشتی را رعایت کرده، قبل از استفاده محدودیت‌های اجرایی آن را مشخص کند.

هشدار-۲- مخلوط‌های سیمانی هیدرولیکی تازه، سوزنده است و در صورت تماس طولانی با پوست بدن ممکن است باعث سوختگی‌های شیمیایی پوست و بافت آن شود.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. به این ترتیب آن مقررات، جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن، مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده

است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آنها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

- ۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۹۲، بتن - روش تعیین حد روانی
- ۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۳۸۲۳، بتن تازه - روش آزمون تعیین اندازه گیری مقدار هوای موجود (روش حجمی)
- ۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۸۱۲۹، بتن - ساخت نمونه‌های استوانه‌ای و منشور آزمایشی به منظور تعیین مقاومت و چگالی بتن پیش آکنده در آزمایشگاه - آبین کار
- ۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۲۵، بتن - اندازه گیری میزان جداشذگی ایستایی بتن خود تراکم با استفاده از روش فنی ستون - روش آزمون

2-5 ASTM C125 Terminolojy Relating to Concrete and Concrete Aggregates

2-6 ASTM C172 Practice for Sampling Freshly Mixed Concrete

2-7 ASTM C1611/C1611 M Test Method for Slump Flow of Self-Consolidating Concrete

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد علاوه بر اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استاندارد بند ۱-۲، اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌رود.

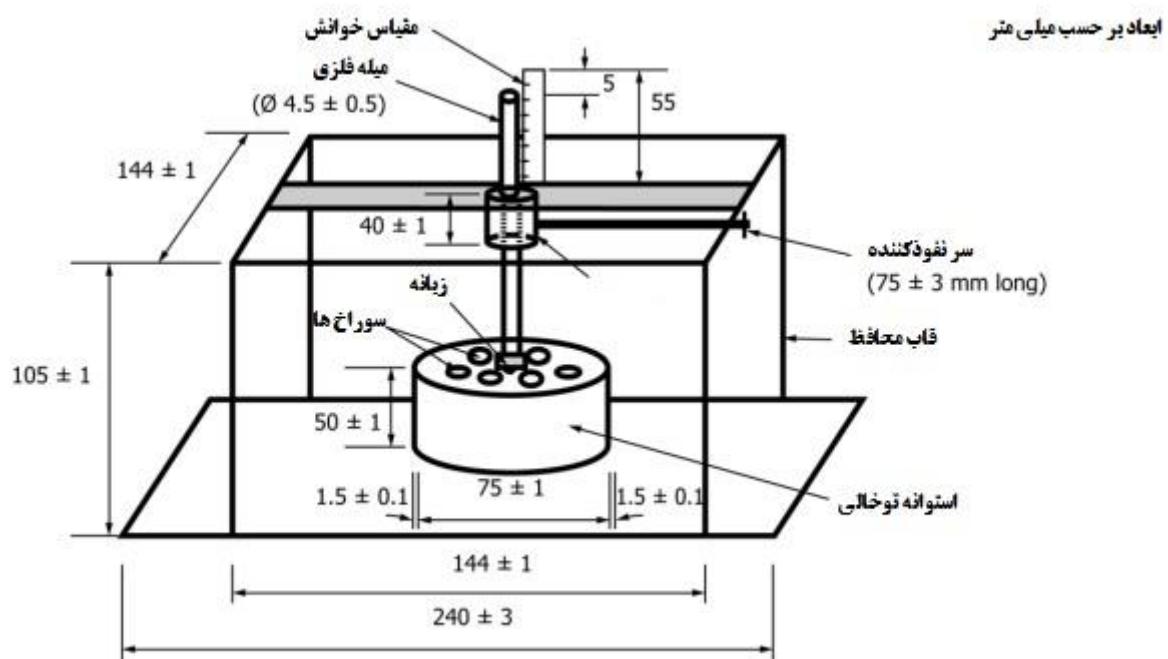
۱-۳

مقاومت در برابر جداشذگی

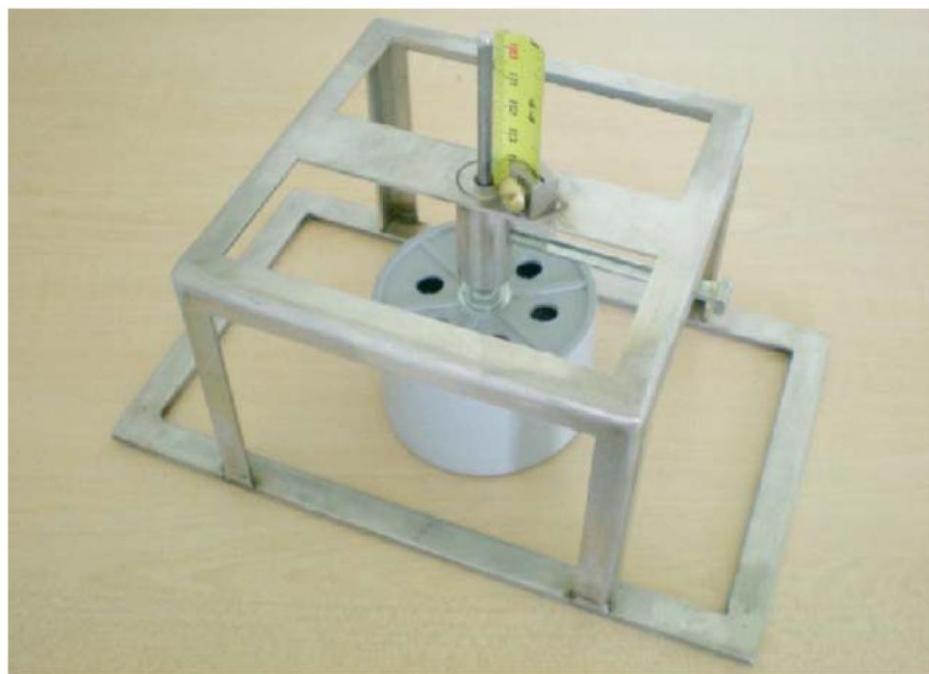
مقاومت مخلوط بتن در برابر جداشذگی اجزای ملات از سنگدانه‌های درشت‌دانه هنگامی که بتن در حال سکون و قبل از گیرش اولیه است.

۴ خلاصه روش آزمون

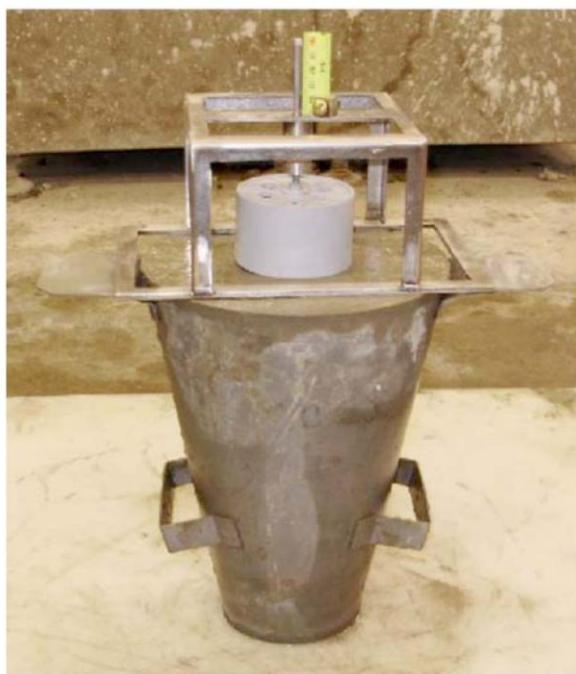
در این روش آزمون از دستگاه نفوذ (طبق شکل‌های ۱ و ۲) و ظرف اسلامپ وارونه (شکل ۳) استفاده می‌شود. نمونه‌ای از بتن تازه خودتراکم در ظرف اسلامپ وارونه بدون ضربات پی در پی یا ارتعاش قرار داده می‌شود. استوانه تو خالی متصل به یک میله فلزی در وسط ظرف اسلامپ همان‌طور که در شکل ۳ نشان داده شده، در یک راستا قرار داده می‌شود. سپس استوانه تو خالی به سمت سطح بتن پایین آورده و رها می‌شود تا آزادانه در بتن تازه نفوذ کند. عمق نفوذ (Pd) تعیین و برای تخمین مقاومت مخلوط بتن خودتراکم در مقابل جداشذگی استفاده می‌شود.

شکل ۱ – ابعاد دستگاه نفوذ

شکل ۲- دستگاه نفوذ

شکل ۳ - آزمون نفوذ

۵ وسایل ۱-۵ ظرف اسلامپ

ظرف اسلامپ که در این آزمون به کار برده می‌شود، باید طبق استاندارد بند ۲-۲ باشد.

۲-۵ دستگاه نفوذ

دستگاه نفوذ همان‌طور که در شکل ۱ نشان داده شده است، شامل قاب محافظ، غلاف فلزی، پیچ تنظیم، سر نفوذکننده و مقیاس خوانش است. سر نفوذکننده شامل استوانه توخالی مقاوم در برابر خوردگی و یک میله فلزی به جرم (1 ± 45) گرم می‌باشد. میله به صورت عمود در مرکز سطح بالایی استوانه توخالی قرار گرفته و مانند یک دستگاه با استوانه عمل می‌کند. قطر داخلی، ضخامت دیواره و ارتفاع استوانه توخالی به ترتیب $(1 \pm 0,1)$ میلی‌متر، $(1 \pm 0,5)$ میلی‌متر و $(1 \pm 0,75)$ میلی‌متر است. سوراخ‌ها به صورت متقارن روی سطح بالایی استوانه توخالی ایجاد شده‌اند که هنگام آزمون نفوذ، خارج شدن هوا را ممکن می‌سازد. دست‌کم باید دو سوراخ با قطر حداقل 55 میلی‌متر تعییه شود (یادآوری ۱ را ببینید). مقیاس خوانش باید 55 میلی‌متر طول داشته و فاصله‌های یک میلی‌متر علامت‌گذاری شده باشد. همان‌طور که در شکل‌های ۱ و ۲ نشان داده شده‌اند، مقیاس خوانش بر روی قاب محافظ و در مجاورت میله فلزی قرار گرفته است. قاب محافظ و استوانه توخالی، هر دو روی سطح صافی قرار می‌گیرند که بخش فوقانی میله فلزی باید پنج میلی‌متر پایین‌تر از بالای مقیاس خوانش باشد (یادآوری ۲ را ببینید). قطر میله فلزی باید $(0,5 \pm 0,05)$ میلی‌متر باشد. قطر داخلی غلاف فلزی باید $(0,7 \pm 0,01)$ میلی‌متر بزرگ‌تر از قطر میله فلزی باشد تا اصطکاک بین آن دو در هنگام لغزش به حداقل برسد.

یادآوری ۱- تعداد و اندازه سوراخ‌ها ممکن است از کمترین مقدار بیان شده در بند ۲-۶ بیشتر باشد تا جرم مورد نیاز (45 ± 1 گرم) در سر نفوذ کننده فراهم شود. اسوانه توخالی که در شکل ۲ نشان داده شده است از جنس پلی وینیل کلراید (PVC)^۱ ساخته شده و دارای شش سوراخ در سطح بالایی است که هر سوراخ قطری در حدود ۱۰ میلی‌متر دارد.

یادآوری ۲- این عمل باعث می‌شود که میله فلزی به عنوان نشانه‌ای برای خوانش اولیه و خوانش پایانی به کاربرده شود و از این رو وقتی که سطح بتن در درون قالب به خوبی تراز شده باشد، می‌تواند همیشه در درون محدوده مقیاس خوانش قرار گیرد.

۳-۵ صفحه تخت (اختیاری)

باید طبق استاندارد بند ۲-۷ باشد.

۴-۵ میله ضربه زن

باید طبق استاندارد بند ۴-۲ باشد.

۵-۵ ظرف نمونه

تشتت یا فرقانی که مانع خروج آب شده، دارای سطح غیرجاذب و به اندازه کافی بزرگ باشد که بتوان همه مخلوط را مجدد به هم زده و حجم کافی از بتن را برای پرکردن قالب در آن نگه‌داری کرد.

۶-۵ ظرف ریختن بتن خودتراکم

ظرفی مانع خروج آب که دارای حجمی به اندازه بتنی که برای پرکردن قالب موردنیاز است.

یادآوری ۳

۷-۵ سایر وسائل

وسائلی مانند بیلچه و کمچه برای مخلوط کردن مجدد بتن در ظرف نمونه‌گیری، پرکردن ظرف ریختن بتن خودتراکم یا هردو است.

۶ نمونه

۶-۱ از مخلوط تازه بتن خودتراکم طبق استاندارد بند ۳-۲ یا طبق استاندارد بند ۵-۲ نمونه‌برداری کرده در ظرف نمونه قرار دهید.

۷ روش انجام آزمون

۷-۱ آزمون مقاومت بتن در برابر جدادگی باید بر روی یک سطح صاف، تراز، غیر جاذب مانند سطح بتنی یا صفحه تخت انجام شود. در محل‌هایی که سطح صاف و تراز در دسترس نیست، مانند کارگاه‌های ساختمان‌سازی از صفحه تخت استفاده کنید. هنگامی که از صفحه تخت استفاده می‌شود، وضعیت قرارگرفتن آن باید به گونه‌ای باشد که به طور کامل ثابت شود. سطح کار را مرطوب کرده، هرگونه آب راکد روی آن را پاک کنید. هیچ عاملی نباید در سطح کار یا ظرف اسلامپ لرزش یا مزاحمتی ایجاد کند.

۲-۷ شرایط دستگاه نفوذ

استوانه تو خالی را مرتبط کرده سپس دستگاه را به صورت افقی قرارداده و پیچ تنظیم را آزاد کنید. سر نفوذکننده را بچرخانید تا مطمئن شوید که فضای بین غلاف فلزی و میله فلزی فاقد هرگونه مانع باشد. پیچ تنظیم را به آرامی و طوری ببندید که میله در درون غلاف نگه داشته شود.

۳-۷ مخلوط کردن دوباره نمونه

نمونه‌ای که طبق بند ۱-۶ نمونه برداری شده است دوباره با بیلچه یا کمچه به صورتی که بتن همگن شود در ظرف نمونه مخلوط کنید.

۴-۷ سطح داخلی قالب اسلامپ را مرتبط کرده، به صورت وارونه (از دهانه کوچک‌تر) روی سطح کار یا مرکز صفحه تخت قراردهید.

۵-۷ پر کردن ظرف ریختن بتن خودتراکم

بلافاصله ظرف ریختن بتن را با بخشی از بتن خودتراکم برداشته شده از ظرف نمونه پرکنید. ظرف ریختن بتن را درون بتن خودتراکم کرده یا با کمچه بتن را درون ظرف بریزید. تقریباً ۶ لیتر از آن را در سطح پلاستیکی ریخته و ظرف اسلامپ را در دفعات متوالی پر کنید. بتن مخلوط شده را به صورت یکنواخت در قالب بریزید و به آرامی سطح بالای آن را با استفاده از ابزار بند ۴-۵ صاف کنید. اجازه دهید تا بتن برای مدت (5 ± 80) ثانیه ثابت بماند، سپس نفوذ را اندازه‌گیری کنید.

۶-۷ فرآیند پرکردن

قالب را بلافاصله با مخلوط SCC با کج کردن ظرف ریختن بتن پرکنید. محل قرارگیری، پایین‌ترین قسمت لبه ظرف نباید بیشتر از ۱۲۵ میلی‌متر بالاتر از سطح بالایی ظرف اسلامپ باشد. از توزیع یکنواخت بتن بدون استفاده از میله یا ضربه به گوشه‌های ظرف اسلامپ در زمان پرکردن آن مطمئن شوید.

۷-۷ در صورت نیاز فرآیند بندهای ۵-۷ و ۶-۷ را تا هنگامی که ظرف اسلامپ به مقدار کمی بالاتر از لبه بالایی آن پر شود، تکرار کنید.

۸-۷ میله تسطیح کننده

به وسیله میله تسطیح کننده سطح بتن را صاف کنید. اجازه دهید تا بتن برای مدت (5 ± 80) ثانیه بعد از اتمام مسطح کردن در قالب و قبل از محاسبه نفوذ، ثبیت شود.

۹-۷ نصب دستگاه نفوذ

هنگامی که بتن ثبیت شد، دستگاه نفوذ را در بالای ظرف اسلامپ قراردهید و مطمئن شوید که استوانه تو خالی در وسط ظرف قراردارد. (شکل ۳ و یادآوری را ببینید).

یادآوری - گوشه‌های ظرف را تقریباً روی محیط ظرف اسلامپ تنظیم کرده و مطمئن شوید که استوانه تو خالی در وسط ظرف قراردارد.

۱۰-۷ اندازه گیری عمق نفوذ (Pd)

۱-۱۰-۷ خوانش اولیه

میله فلزی متصل به استوانه تو خالی را با یک دست نگهداشته و پیچ تنظیم را آزاد کنید. استوانه تو خالی را با دقت و تا حدی پایین بیاورید که فقط استوانه با سطح بتن مماس شود. پیچ تنظیم را محکم کرده و با خط نشانه‌ای که در بالای میله فلزی قرار دارد خوانش اولیه را بر روی مقیاس خوانش ثبت کنید.

۱-۱۰-۸ خوانش نهایی

در پایان زمان ثابت شدن بتن (5 ± 80) ثانیه بعد از صاف کردن سطح بتن)، پیچ تنظیم را آزاد کنید تا استوانه تو خالی آزادانه در درون بتن تازه نفوذ کند. به مدت (2 ± 30) ثانیه بعد از آزاد کردن پیچ تنظیم با استفاده از خط نشانه‌ای که در بالای میله فلزی قرار دارد، خوانش نهایی را بر روی مقیاس خوانش انجام دهید. بعد از انجام خوانش دستگاه نفوذ را بردارید. بین استفاده‌ها دستگاه را شسته و آب آزاد باقیمانده روی سطح استوانه تو خالی و میله فلزی را با پارچه یا حوله کاغذی خشک کنید.

۸ روش محاسبه

عمق نفوذ (Pd) را طبق معادله زیر محاسبه کنید.

$$Pd = d_2 - d_1 \quad (1)$$

که در آن:

d_1 خوانش اولیه بر حسب میلی‌متر؛

d_2 خوانش نهایی بر حسب میلی‌متر.

۹ بیان نتایج

۱-۹ مشخصات طرح اختلاط بتن،

۲-۹ عمق نفوذ (Pd) تا نزدیک ترین یک میلی‌متر.

۱۰ دقت و اریبی

۱-۱۰ دقت

تخمین دقت این آزمون به صورت موقتی است. تکرارپذیری انحراف استانداردها بر روی پنج بهره^۱ تکراری مخلوط‌های SCC که در هر چهار سطح متوسط عمق نفوذ تعیین شده است. در متوسط عمق نفوذ ۳ میلی‌متر، تکرارپذیری انحراف استاندارد ۱ میلی‌متر بوده و در متوسط عمق نفوذ ۱۳ میلی‌متر، تکرارپذیری انحراف استاندارد ۲ میلی‌متر و در متوسط عمق نفوذ ۲۳ میلی‌متر و ۳۰ میلی‌متر، تکرارپذیری انحراف استاندارد ۳ میلی‌متر است.

تفاوت در تکرارپذیری انحراف استاندارد در محدوده متوسط عمق نفوذ ۳ (تا ۳۰) میلی‌متر کم است. میانگین تکرارپذیری انحراف استاندارد بیش از این محدوده متوسط عمقهای نفوذ ۲ میلی‌متر است.

۱-۱۰ اریبی

این روش آزمون اریبی ندارد، زیرا مقادیر تعیین شده تنها در شرایط روش آزمون تعیین می‌شوند.

پیوست الف

(اطلاعاتی)

درجه مقاومت جداشدگی مخلوط بتن

الف-۱

معیار برای درجه‌های مختلف مقاومت جداشدگی در جدول الف-۱ نشان داده شده است که این معیارها بر اساس ارزیابی مخلوط بتن خودتراکم با اندازه حداکثر اسمی سنگدانه‌ها در محدوده ۹/۵ میلی‌متر تا ۲۵ میلی‌متر است. این معیارها با هم بستگی بین عمق نفوذ و جداشدگی محاسبه شده طبق روش آزمون استاندارد بند ۶-۲ توسعه یافته‌اند.^۱

جدول الف-۱ – درجه مقاومت جداشدگی^۱

درجه مقاومت جداشدگی	عمق نفوذ (Pd) (میلی‌متر)
مقاوم	$Pd \leq 10$
نسبتاً مقاوم	$10 < Pd < 25$
غیر مقاوم	$Pd \geq 25$

۱- این معیارها بر اساس استفاده از دستگاه نفوذ با یک قالب اسلامپ وارونه توسعه یافته‌اند و برای مخلوط‌های بتن خودتراکم با مجموع شکستگی دانه‌های کمتر از ۶۵ درصد معتبر هستند. معیارها ممکن است در صورتی که ظرف حاوی نمونه به جای قالب اسلامپ وارونه استفاده شود، تغییر کند.